

VARSINAIS-SUOMEN SAIRAANHOITOPIIRI EGENTLIGA FINLANDS SJUKVÅRDSDISTRIKT

31.3.2021

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Lausunto: **HE 39/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikkumisvapauden ja lähikontaktien väliaikaisesta rajoittamisesta**

Varsinais- Suomen sairaanhoitopiiri (VSSH) kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi liittyen valtioneuvoston esitykseen (HE 39/2021 vp) laiksi liikkumisvapauden ja lähikontaktien väliaikaisesta rajoittamisesta.

Asiantuntijalausuntonamme toteamme, että pidämme esitystä kokonaisuutena arvioiden perusteltuna huomioiden COVID 19 –pandemian kansallinen ja myös alueellinen tilanne Varsinais- Suomessa. Liikkumisvapauden rajoittamisen mahdollistaminen on toimenpidevalikoimassa erittäin tarpeellinen vaikkakin äärimmäinen keino, etenkin mikäli nykyinen tilanne jatkaa vaikeutumistaan. Vaikka Varsinais-Suomen alueen tilanne on lievästi kohentunut, tilanteen vaikeutuessa edelleen tulisi lainsäädännön mahdollistaa myös nyt esitettyjen kaltaisten toimenpiteiden nopea käyttöönotto. Alueellamme ovat olleet käytössä kaikki lainsäädännön mahdollistamat toimenpiteet, mukaan lukien Tartuntatautilain tuoreiden muutosten mahdollistamat keinot, joista viimeiset (§ 58 G) tulevat käyttöön huomista.

Nähdäksemme lain perustelut ovat realistiseen arvioon muiden rajoitustoimien riittävydestä pohjautuvia. Muita toimenpiteitä ei nähdäksemme voida pitää nyt esitettävillä toimilla vaihtoehtoisina, vaan nämä ovat toisiaan täydentäviä. Esitettyjen toimenpiteiden teho voidaan muualta Euroopasta saatujen kokemusten perusteella arvioida merkittäväksi.

Voimassaoloaluetta tulee tarkastella kriittisesti voimaantuloajankohdan mukaista tarvetta varmistavaksi. Myös käyttöönottoasetuksen kriteereitä tulisi täsmentää.

Viime päivinä tilanne on Varsinais-Suomessa edelleen sairaalahoidon tarpeen osalta säilynyt hallittavana, vaikka potilaiden kokonaismäärä Turun yliopistollisessa keskussairaalassa (TYKS) ollut maksimissaan 28 sairaalassa hoidettavaa potilasta. Aamulla 31.3.2021 sairaalassa oli hoidettavana 19 potilasta, joista viisi tehohoidossa. Alueen perusterveydenhuollon vuodeosastojen kuormitus on edelleen kasvanut, esimerkiksi Turun kaupunginsairaalassa on 31.3.2021 aamun tilanteen mukaan hoidossa 14 COVID-positiivista potilasta. Ilman hoitomahdollisuutta perusterveydenhuollon yksikössä tilanne olisi vaikeampi myös TYKSin vuodeosastoilla.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueella epidemiatilanne voi vaikeutua lähes yhtä vaikeaksi kuin HUS-piirissä, seuraten siellä olevaa tilannetta noin kahden viikon viiveellä. HUS- alueen mallinnustulokset ovat todennäköisesti hyvin sovellettavissa myös omalle alueellemme, mutta huomioiden tämä kahden viikon ajallinen ero on alueellamme parempi mahdollisuus saada tilanne hallintaan vielä ilman esitettyjä toimia. Tämän hetkinen, seitsemän päivän ilmaantuvuudessa nyt lähes kahden viikon ajan näkynyt käänne antaa nähdäksemme toistaiseksi mahdollisuuden välttää liikkumisrajoitusten käyttöönotto.

Ilmaantuvuus on siis laskenut Varsinais-Suomen alueella edellisen viikon tasolta 264/100 000 asukasta/14 pv tasolle 230 /100 000 asukasta/14 pv. Jäljitysprosentti on ollut nyt tasolla 75 % eli edelleen kohtuullinen. Uusien tapausten absoluuttinen määrä oli edellisellä viikolla 676 ja nyt päättyneellä viikolla 527 (täydentyy vielä muualta raportoitavien määrällä). Kokonaisuutena arvioiden tautiryppäät on edelleen pystytty tunnistamaan melko hyvin.

Tällä hetkellä rajatestauksesta kiinni jäävien positiivisten tapausten määrä on sekä absoluuttisena määränä että suhteutettaessa alueemme tilanteeseen vähäinen. Kuntien kanssa yhteistoiminnassa toteutettava testaus kuormittaa järjestelmää huomattavasti, mutta tämän hetkisen matkustajamäärän ollessa varsin pieni tämä on hyvin pystytty toteuttamaan. Matkustajamäärien kasvaessa kuormitus kasvaa huomattavasti, mutta todennäköisesti samalla myös rajatestauksesta saatava hyöty.

Ilmaantuvuuden lievästä laskutrendistä huolimatta tilanne on edelleen huolestuttava. Tapausmäärät ovat edelleen korkealla tasolla nyt useita viikkoja voimassa olleista rajoituksista huolimatta. Ilman selkeää viitettä laskutrendin voimistumisesta on huoli pandemiatilanteen edelleen vaikeutumisesta rajoitusten keventyessä aiheellinen, koska rokotusten ja koronaviruksille tyypillisen kausivaihtelun vaikutuksen voimistumiseen menee vielä aikaa ja herkemmin tarttuvien mutaatioiden esiintyvyys alueellamme on hyvin korkea (jopa yli 90%). Lähtötaso niin tapauksien määrän kuin sairaalahoidon tarpeenkin suhteen on nyt korkea, jolloin muutokset huonompaan johtaisivat vaikeaan tilanteeseen nopeammin kuin vähäisemmällä kuormitustasolla.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ky

Matti Bergendahl
Matti Bergendahl
sairaanhoitopiirin johtaja

Mikko Pietilä
Mikko Pietilä
johtajaylilääkäri